

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.103/2016/11. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. február hó 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A jelentési kötelezettség megszegésének vétsége és más bűncselekmények miatt **I.r. vádlott** és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. május 12. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.587/2015/25. számú ítéletét megváltoztatja.

I.r. vádlott cselekményeit hivatali visszaélés büntettének [1978. évi IV. törvény 225. §] és bűnsegédként hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 275. § (1) bekezdés b) pont] minősíti.

I.r. vádlottal szemben a felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt indult büntetőeljárást megszüntető rendelkezést mellőzi.

II.r. vádlott közbizalom elleni bűncselekményének helyes jogszabályi megnevezése az 1978. évi IV. törvény 275. § (1) bekezdés b) pont.

I.r. vádlottat további 3.000,- (háromezer) forint, az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. május 12. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.587/2015/25. számú ítéletével **I.r. vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk.440.§ (1) bekezdésébe ütköző jelentési kötelezettség megszegésének vétségében és a Btk.452.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző előjárói intézkedés elmulasztásának vétségében, ezért megrovásban részesítette. Kötelezte az I.r. vádlottat az eljárás során felmerült 13.103,- Ft bűnügyi költség megfizetésére. **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.343.§ (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntettében, ezért megrovásban részesítette. Kötelezte a II.r. vádlottat az eljárás során felmerült 16.103,- Ft bűnügyi költség megfizetésére. Ugyanakkor **I.r. vádlottal** szemben a Btk.343.§ (1) bekezdésébe ütköző felbujtóként elkövetett közokirat hamisítás büntette miatt indult büntetőeljárást törvényes vád hiánya miatt megszüntette.

A tárgyaláson a kijelölt katonai ügyész az I.r. vádlott terhére súlyosítás és ez eljárás részbeni megszüntetése miatt a minősítés megváltoztatása és büntetés kiszabása, míg a II.r. vádlott terhére büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést. Utóbb előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben bejelentett fellebbezése irányát megváltoztatva az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács anyagi jogszabályt helytelenül alkalmazva tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az I.r. vádlottnak a valótlan tartalmú közokirat elkészítése során kifejtett tevékenysége nem valósítja meg a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettének részesi - legalább bűnsegédi - alakzatát és tévedett, amikor e bűncselekmény miatt az eljárást megszüntette. Érvelése szerint a titkos információgyűjtés eredménye is felhasználható az I.r. vádlottal szemben, nem értett egyet az elsőfokú bíróság ettől eltérő álláspontjával. Az eljárás törvénysértő megszüntetése miatt a Be. 373.§ (1) bekezdés II/e pontja alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását indítványozta. Megjegyezte, hogy a Bűnüldöző Szervek Nemzetközi Együttműködéséről szóló 2002. évi LIV. törvény 4.§-a lehetővé tette a városi rendőrkapitányságok számára is a közvetlen információcserét.

A vádlottak és védők felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.703/2016/1-I. számú átiratában a módosított ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az első fokon eljáró katonai tanács eljárását a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette. A bizonyítékokat azonban nem teljes körűen vizsgálta meg, így a megállapított tényállás hiányos, ezért az ítélet megalapozatlan. Utalt arra, hogy a titkos információgyűjtés eredménye az I.r. vádlottal szemben is felhasználható, és így értékelendő. Osztotta az ügyészi fellebbezést a tekintetben is, hogy jogszabálysértő az eljárás törvényes vád hiányában történő megszüntetése a felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás tekintetében. Mindezek alapján indítványozta, hogy a fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletet mindkét vádlott vonatkozásában a Be. 373.§ (1) bekezdés II/e pontja és a Be. 376.§ (1) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül és az első fokon eljáró katonai tanácsot utasítsa új eljárás lefolytatására.

Az I.r. vádlott a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezésének részletes írásbeli indokolását, amelyben felmentését kérte. Kifejtette, hogy a titkos információgyűjtés eredménye azért nem használható fel, mert az alkalmasság megállapítására nem tett indítványt az ügyészség, így az a bizonyítékként történő felhasználást engedélyező nyomozási bírói végzés ellenére sem értékelhető. Hivatkozott arra, hogy a jelentési kötelezettség megszegésének vétsége tekintetében a katonai tanács túlterjeszkedett az ügyészi vádon, és utalt arra is, hogy a rendőrség és az ügyészség viszonya nem illeszkedik a szolgálati jogviszony keretei közé, így őt nem is terhelhette jelentési kötelezettség az ügyészség felé, így a jelentési kötelezettség elmulasztásának vétségét nem is követhette el. Kifejtette, hogy a kapcsolatfelvétel a külföldi társszervvel teljesen jogszerű volt, erről jelentést tennie nem kellett. A közokirat-hamisítás büntette miatt emelt váddal kapcsolatban megjegyezte, hogy álláspontja szerint a vádemelés törvénytelen, emellett a hiányos, de lényeges tényeket valósan tartalmazó közokirat nem lehet közokirat-hamisítás elkövetési tárgya. Álláspontja szerint minden lényeges kérdésben az igazságot tartalmazza a jegyzőkönyv, így az valós tartalmú. Rámutatott arra is, hogy hamis tanúzás miatt büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében iratellenesen rögzítette azt, hogy **tanú1** tanú gyanúsítottként tett vallomása felolvasásához hozzájárult volna. Álláspontja szerint egyébként is a gyanúsított jogainak lényeges korlátozásával megszerzett bizonyíték, ami ezért nem is használható fel, hiszen **tanú1** hamis tanúzás büntette miatti gyanúsított kihallgatásának nem lett volna helye. Mindezek

alapján, mivel nem követett el bűncselekményt, kérte valamennyi vádpont alóli felmentését és azt, hogy a másodfokú bíróság ne helyezze hatályon kívül az ítéletet.

A II.r. vádlott is előterjesztette a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál a fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben kifejtette, hogy a Tatabányai Nyomozó Ügyészség a vele szemben közokirat-hamisítás és bűnpártolás büntette miatt folytatott nyomozást megszüntette, majd a Nemzeti Védelmi Szolgálat panasza folytán vádiratot nyújtott be vele szemben, amely eljárása törvénysértő volt. Hivatkozott arra is, hogy a hamis tanúzás miatt mindaddig, amíg az ügy, amelyben a hamis tanúzást elkövették, nem fejeződik be, a büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Ilyen feljelentés az ügyben nem érkezett és nem is pótolható. Az I.r. vádlott indokolásához hasonlóan hivatkozott arra, hogy a hiányos, de lényeges tényeket valósan tartalmazó közokirat nem lehet közokirat-hamisítás tárgya, és hogy azok a körülmények lényegesek, amelyeket a törvényi tényállás tartalmaz, így az a körülmény, hogy hogyan került vissza a laptop a kórházigazgatóhoz, nem lényeges körülmény, ezért a jegyzőkönyv valós tartalmú. Mindezek alapján kérte bűncselekmény hiányában történő felmentését.

A másodfokú nyilvános ülésen az I.r. vádlott védője a megtartott perbeszédében fellebbezésének irányát módosítva elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre és a katonai bűncselekmények tekintetében az eljárás megszüntetésére tett indítványt, mert az elsőfokú bíróság törvényes vád hiányában járt el. Kifejtett indokolása szerint a vádemelési jogosultság hiánya a vád törvényességének hiányát eredményezi, mert kizárólag a katonai ügyész lett volna jogosult jelen ügyben a vádirat benyújtására, ezért a vád alanyi jogosultság nélküli. Másodlagos indítványa védenca bűncselekmény hiányában történő felmentésére irányult. Előadott indokolásában csatlakozott I.r. vádlott írásbeli fellebbezésében kifejtettekhez. Jogi érvelése szerint védenca terhére rótt katonai bűncselekmények törvényi tényállási elemei hiányoznak: a jelentési kötelezettség megszegése tekintetében nincs „fontos szolgálati ügy”, és hiányzik az alanyi oldalról a szándékosság; az előjárói intézkedés elmulasztásának vétsége tekintetében pedig, mivel a jegyzőkönyv valós tartalmú volt, ezért intézkedési kötelezettség sem terhelte az I.r. vádlottat, továbbá alanyi oldalon a szándékosság is hiányzik.

A II.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a tényállást és a jogi minősítést is vitatta. Kifejtette, hogy a jegyzőkönyvből valóban kimaradt, hogy hogyan került a laptop a tanúhoz, de erről nem kellett tudnia. Másodlagos jogi érvelése szerint védenca cselekvőségének nincs társadalomra veszélyessége, ezért bűncselekmény hiányában történő felmentésére tett indítványt.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem követett el bűncselekményt, a jóindulat vezérelte és örült annak, hogy a nélkülözhetetlen adatokat tartalmazó laptop visszakerült a tulajdonosához. Fenntartotta az írásbeli fellebbezésében foglaltakat, egybeken csatlakozott a védőjéhez.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán ugyancsak csatlakozott védőjéhez.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a kijelölt katonai ügyész, a vádlottak és védők által bejelentett fellebbezések folytán az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

Az ügy előzményeként megállapította, hogy a Tatabányai Nyomozó Ügyészség 2013. május 27-én nyújtott be vádiratot a Komáromi Járásbírósághoz, amelyben az I.r. vádlottat felbujtóként, a II.r. vádlottat bűnsegédként elkövetett hamis tanúzás büntetével vádolta. Ezt követően a Tatabányai Nyomozó Ügyészség a vádat mind a történeti tényállás, mind a jogi minősítés tekintetében módosította, és az I.r. vádlottat hivatalos személy által elkövetett bűnpártolás büntetével és felbujtóként, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetével, míg a II.r. vádlottat hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetével vádolta. A Komáromi Járásbíróság a 2013. szeptember 10-én kelt 6.B.133/2013/6. számú végzésével megállapította, hogy az I.r. vádlott terhére rótt cselekmény a vádiratban írtakhoz képest a Btk.225.§-ába ütköző hivatali visszaélés büntetének is minősülhet, ezért megállapította hatáskörének hiányát és az ügy iratait a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Tatabányai Törvényszékhez rendelte áttenni. A Tatabányai Törvényszék a 2014. március 11-én kelt 4.B.402/2013/11-I. számú végzésével megállapította, hogy az I.r. vádlott cselekménye a vádiratban írtakhoz képest katonai bűncselekménynek, jelentési kötelezettség megszegése vétségének is minősülhet. Erre figyelemmel hatáskörének hiányát állapította meg és az ügyet a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsához áttette. A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa végzésével ugyancsak megállapította, hogy az I.r. vádlottnak a hivatalos személy által elkövetett bűnpártolás büntetének minősített cselekménye a vádtól eltérően jelentési kötelezettség megszegésének minősülhet.

Az I. r. vádlott védőjének az elsőfokú ítélet törvényes vád hiánya miatti hatályon kívül helyezésére és az eljárás megszüntetésére vonatkozó indítványa nem alapos.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a védőnek a törvényes vád hiánya tekintetében kifejtett jogi álláspontjával és indítványával. A Be.2.§ (2) bekezdése értelmében törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. A (3) bekezdés szerint a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen a vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz. A bíróság a (4) bekezdés szerint köteles a vádat kimeríteni, a vádon túl nem terjeszkedhet, de nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítésére, a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó indítványához.

A törvényes vád fogalmának az alaki legitimáció elengedhetett feltétele. Miután a nyomozó ügyészség a vádemeléskor nem katonai bűncselekményt látott megvalósulónak és az általa helyesnek vélt minősítés szerint nyújtotta be a vádat, ezért fel sem merülhetett a vád alaki legitimációjának hiánya.

A kijelölt katonai ügyész indítványa, az ítélet abszolút eljárási szabálysértés miatti hatályon kívül helyezésére szintén nem alapos.

Az ügyészség az eljárás törvénysértő megszüntetése miatt indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint azonban a Be.373.§ (1) bekezdés II./e pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés az alábbiak miatt nem valósult meg.

A Be. 2.§ (1) bekezdése szerint a bíróság kötelezettsége a vád kimerítése. A Kúria 1/2007. BK véleményében összegzett bírói gyakorlat szerint ügyészi vádnak a vádiratban leírt tényállás tekinthető. Az elsőfokú katonai tanács a vádat kimerítette, e kötelezettségének eleget tett, amikor elbíráltta I.r. vádlottnak azt a vád tárgyává tett cselekményét, hogy jelen volt, amikor II.r. vádlott az

által készített jegyzőkönyvben valótlan tényeket rögzített. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság az ügyész által, az I.r. vádlott felbujtóként elkövetett közokirat hamisítás büntetteként vád tárgyává tett cselekményét katonai vétségként minősítette. A leírt vádon nem terjeszkedett túl, hiszen a történeti tényállás lényegében változatlan maradt.

A Be. 2.§ (4) bekezdése szerint a bíróságot nem köti a vádlónak a cselekmény Btk. szerinti minősítésére vonatkozó indítványa. Az elsőfokú bíróság tehát eltérhetett e minősítéstől. Az ítélet indokolásából is kitűnően az elsőfokú katonai tanács az I.r. vádlott azon magatartását, hogy jelen volt, amikor alárendeltje, a II.r. vádlott **tanú1** tanú kihallgatása során nyilvánvalóan általa is tudottan valótlan tartalmú közokiratot készít, nem közbizalom elleni bűncselekménynek minősítette, hanem előjárói intézkedés elmulasztása vétségének. Az elsőfokú bíróság tehát indokolatlanul hozott eljárást megszüntető rendelkezést a felbujtóként elkövetett közokirat hamisítás tekintetében, mivel a vád erre vonatkozó részét érdemben elbíráltta és alkalmasnak tartotta bűncselekmény - bár vádtól eltérően minősülő bűncselekmény - megállapítására. Ezért a másodfokú bíróság a rendelkező részben írtak szerint e megszüntető rendelkezést mint szükségtelen rendelkezést mellőzte. Nincs tehát olyan abszolút eljárási szabálysértés, ami miatt szükséges lenne az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

A másodfokú bíróság a felülbírálata alapján megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg, ennek alapjául a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta. Az I. r. vádlott vallomást tett és érdemi védekezést terjesztett elő. A II. r. vádlott élt mentességi jogával, ezért az elsőfokú katonai tanács a Tatabányai Törvényszék előtt tett vallomását a Be. 291.§ (1) bekezdése alapján felolvasással tette a bizonyítás részévé.

Az elsőfokú bíróság kihallgatta **tanú1** kórházigazgató tanút, akinek a korábbi gyanúsítottai vallomását is felolvasta a Be. 296. § (4) bekezdése alapján. A másodfokú bíróság nem találta aggályosnak **tanú1** tanúvallomásának felolvasását az elsőfokú tárgyaláson. E polgári személlyel szemben, akit az eljárás során gyanúsítottként hallgatott ki az ügyészség, az alapügy befejezésre került, miután a nyomozó hatóság 2013. május 15-én vele szemben folyamatban lévő eljárást megszüntette és megrovásban részesítette. Ekként **tanú1** korábbi gyanúsítottai jegyzőkönyvének felhasználása is törvényes volt. Az I. r. vádlott ehhez kapcsolódóan kifogásolta, hogy a tanú nem járult hozzá vallomása felolvasásához, ugyanakkor a /12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint ezt a tanú nem kifogásolta, így lényegében hozzájárult.

Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a bizonyítékok köréből kirekesztette a titkos információgyűjtés eredményét az I. r. vádlott vonatkozásában, illetve tévedett akkor is, amikor arra a megállapításra jutott, hogy az felhasználható a II. r. vádlottal szemben.

A hivatali visszaélés büntette, mint bizonyítani kívánt bűncselekmény vonatkozásában ugyanis a titkos információgyűjtés eredményének felhasználásához a Be. 206/A.§-ában meghatározott törvényi feltételek az I. r. vádlott vonatkozásában maradéktalanul teljesültek: a hivatali visszaélés büntette vonatkozásában a titkos adatszerzés engedélyezésének törvényi feltételei fennálltak, a titkos információgyűjtés engedélyezését kérő szerv a feljelentési kötelezettségének haladéktalanul eleget tett, a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtést tényét a törvényszék elnöke igazolta és a nyomozási bíró engedélyezte annak bizonyítékként történő felhasználását; viszont a II. r. vádlottal szemben - aki nem volt a titkos információgyűjtést engedélyező határozattal megjelölt személy - nem teljesültek a Be. 206/A.§ (2) bekezdésében írt feltételek. Elmaradt a titkos információgyűjtés

eredményének a büntetőeljáráásban bizonyítékként történő felhasználásra való alkalmasság megállapítása, így annak eredménye sem használható fel.

Nem tévedett viszont az elsőfokú bíróság, amikor marasztaló tényállást állapított meg ítélete 3. oldalának közepétől 5. oldalának első bekezdéséig a vádlottak tagadó vallomásaival szemben dr. Ferencz Péter vallomása és az ismertetett okirati bizonyítékok alapján.

A történeti tényállás 1. pontja nagyobb részt helyesen került megállapításra. Abból az ítélet 4. oldal 5. bekezdéséből a Be. 352.§ (2) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság mellőzi A rendőrség szerveiről és a rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007. (XII.13.) Kormányrendelet rendelkezéseinek megszegésére való utalást, elfogadva e körben az I. r. vádlott, a védője és az ügyész által előadottakat, miszerint a Bűnüldöző Szervek Nemzetközi Együttműködéséről szóló 2002. évi LIV. törvény 4.§-a lehetővé tette a városi rendőrkapitányságok számára is a közvetlen információcserét. Ugyanakkor kiegészíti azzal, hogy az I.r. vádlott az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. CXXX. tv. 51. § (5) bekezdésében, a tárgyak visszaadására vonatkozó rendelkezéseket megszegve járt el.

A vádlottak nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján kiegészíti az ítélet 3. oldalán a tényállást az I. r. vádlott személyi körülményei tekintetében azzal, hogy 2015. december 31. napjával megszűnt a szolgálati viszonyának felfüggesztése, jelenleg vizsgálóként teljesít szolgálatot a Rendőrkapitányság állományában, nettó illetménye 300.000,-Ft; a II. r. vádlott személyi körülményei tekintetében pedig azzal, hogy a lakcíme: és 2017. január 06. napja óta aMegyei Rendőr-főkapitányság ... főügyeletese, nettó havi illetménye pedig 303.000,-Ft.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által a fentiek szerint helyesbített, illetve kiegészített tényállás már megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A vádlottak és védőik felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A másodfokú eljárásban a vádlottak és a védők új bizonyítékra, illetve új tényre nem hivatkoztak, nem merült fel továbbá olyan körülmény, amely miatt a másodfokú bíróság további bizonyítási eljárás lefolytatását tartotta volna szükségesnek. A Be. 351. § (1) és 352. § (3) bekezdésében meghatározott, a bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezések alapján a másodfokú bíróság irányadónak tekintette az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást. Ezért a vádlottak és védőik által a bizonyítékok újraértékelése útján eltérő tényállás megállapítására, és ezen keresztül a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett az I. és II. r. vádlottak bűnösségére, azonban tévedett az I. r. vádlott cselekményeinek jogi minősítésénél. A másodfokú bíróság ezzel összefüggésben a következőkre kíván rámutatni.

A katonai és hivatali bűncselekmények elhatárolása során nem hagyható figyelmen kívül, hogy bár mindkét bűncselekmény alanya lehet rendőr, azonban a katonai és hivatali bűncselekmények védett jogi tárgyai eltérőek. A katonai bűncselekmények általánosan védett jogtárgya a katonai szervezetek rendeltetészerű működéséhez fűződő társadalmi érdek, ezen belül e szervezetek rendjének és fegyelmének fenntartásához, a feladataik ellátására vonatkozó jogszabályok, szabályzatok,

parancsok és utasítások maradéktalan betartásához fűződő társadalmi érdek. A szolgálati kötelességek megsértése vagy elmulasztása képezi a katonai bűncselekmények lényegét.

A hivatali bűncselekmények védett jogi tárgya a hivatalos személy részéről az őt megillető közhatalmi jogosítványok törvényes gyakorlásához fűződő, míg a közbizalom elleni bűncselekmény esetén az okiratok és egyedi azonosítók közhitelességéhez fűződő társadalmi érdek.

Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor nem ismerte fel, hogy az I.r. vádlott cselekményei hivatali, illetve közbizalom elleni bűncselekményeknek minősülnek, hiszen magatartása nem a szolgálati rendet, hanem a hivatali eljárás rendjét, a büntetőeljárás során készülő jegyzőkönyv közhitelességéhez fűződő érdekeket sértette.

A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint - a vád tárgyává tett cselekmények fenyegetettségre és az általános rész rendelkezésekre figyelemmel a Btk. 2.§ (1) bekezdése alapján a cselekmények elkövetése idején hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, mivel az új Btk. nem teszi lehetővé a vádlottak terhére rótt bűncselekmények kedvezőbb elbírálását.

Az 1978. évi IV. törvény szerinti Btk. 225.§-ába ütköző hivatali visszaélés büntetettét követi el az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi vagy hivatali helyzetével visszaél.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint I.r. vádlott e bűncselekmény valamennyi tényállási elemét megvalósította az 1/ tényállási pontban írt cselekményével. Az 1978. évi IV. törvény 137.§.1/l. pontja alapján az I.r. vádlott rendőrként hivatalos személynek minősül, aki a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, valamint a fentebb hivatkozott Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. CXXX. tv. 51.§ (5) bekezdésében írt rendelkezéseket megszegve a sértett laptopjához az eljárási jogsegélyre vonatkozó rendelkezések megkerülésével jutott hozzá, továbbá a vonatkozó rendelkezést megszegve annak lefoglalására nem intézkedett. E kötelességszegő magatartása jogtalan előny szerzésére irányult, a sértett részére jogtalan előnyt biztosított azzal, hogy a hivatali rendet és a törvényes eljárást megkerülve soron kívül intézkedett és járt el ügyében. Ezzel a rendőrség törvényes működésébe vetett bizalom fenntartásához fűződő társadalmi érdeket sértette. Az I.r. vádlott cselekménye éppen ezért veszélyes a társadalomra, mivel magatartása a büntetőeljárás törvényes lefolytatásához fűződő közbizalmat sérti.

Magatartása azonban az ügyészi vádtól eltérően nem alkalmas a hivatalos személy által elkövetett bűnpártolás büntetnének megállapítására. Tényként megállapítható, hogy nem az a célzat vezérelte, hogy a laptopot eltulajdonító bűnelkövető mentesüljön a büntetőeljárástól és annak következményeitől. Fel sem merült, hogy ilyen célzat vezette volna a vádlottat. Ennek ellenkezőjére lehet következtetni a vele szemben felhasználható titkos információgyűjtés eredménye alapján, amire az elsőfokú bíróság is utal ítélete 7. oldalának utolsó bekezdésében. Senki által nem vitatottan az I.r. vádlott célja az volt, hogy a kórházigazgató mielőbb hozzájusson a számára nélkülözhetetlen adatokat tartalmazó laptophoz.

Az 1978. évi IV. törvény szerinti Btk. 275.§ (1) bekezdés b/ pontjába ütköző hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetettét az a hivatalos személy követi el, aki hivatali hatáskörével visszaélve lényeges tény hamisan foglal közokiratba. II.r. vádlott az 1978. évi IV. törvény 137.§.1/l. pontja alapján az rendőrként hivatalos személynek minősült. A tanúkihallgatási jegyzőkönyv a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése értelmében közokirat: olyan papír alapú okirat, amelyet a nyomozó hatóság ügykörén belül, a megszabott alakban állított

ki, s amely teljesen bizonyítja az okirattal bizonyított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Az irányadó tényállás szerint a folyamatban lévő nyomozás során a II.r. vádlott által készített jegyzőkönyv nem minden eleme tükrözte a valóságot, az lényeges részében valótlan. **tanú1** vallomásában előadta, hogy az I.r. vádlott közölte vele, hogy megvan a gép, de az a legegyszerűbb megoldás, ha felvesznek tőle egy olyan jegyzőkönyvet, hogy a laptopot valaki a szabadsága alatt visszavitte és megtalálta. Mindezt a jegyzőkönyv valótlanul rögzíti, holott azt a sértett a vádlottaktól kapta vissza. Mindez lényeges körülmény, mert kihatással lehet a laptop eltulajdonítójának büntetőjogi felelősségére. E lényeges körülmény tekintetében tehát a jegyzőkönyv valótlan tény tartalmaz, mint ahogy valótlanul rögzíti a kihallgatás helyszínét is. **II.r.** vádlott maradéktalanul megvalósította az 1978. évi IV. törvény 275. § (1) bekezdés b./ pontjába ütköző hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettének törvényi tényállási elemeit.

A vádlottak II. tényállási pontban rögzített cselekménye, szemben a védői állásponttal nem nélküli a társadalomra való veszélyességet. Cselekményük a nyomozás során keletkezett iratok közhitelességéhez fűződő érdeket sértette, hiszen a tanú kihallgatásról készült jegyzőkönyv a fentebb meghivatkozott polgári perrendtartás szerint közokirat, amelybe általa tudottan is valótlan vallomást rögzített a II.r. vádlott az I.r. vádlott jelenlétében. Az I.r. vádlott szándékerősítő jelenléte pszichikai bűnsegegy megállapítására alkalmas e közbizalom elleni bűncselekmény tekintetében.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és **I.r. vádlott** cselekményeit hivatali visszaélés büntettének [1978. évi IV. törvény 225. §] és bűnsegédként hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 275. § (1) bekezdés b) pont] minősítette. A II.r. vádlott terhére rótt közbizalom elleni bűncselekmény helyes jogszabályi megnevezését rögzítette, mivel az ő cselekményét is az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény alapján kellett elbírálni.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az I.r. és II.r. vádlottak tekintetében helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket, nem tévedett, amikor lehetőséget látott büntetés helyett intézkedés alkalmazására. Az eljárás hatóságok előtti elhúzódása miatt jelentős egzisztenciális hátrány is érte a vádlottakat az elmúlt több mint négy évben, és az elbírálásakor a cselekményük oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen. A megrovással a másodfokú bíróság mindkét vádlott vonatkozásában rosszállását fejezi ki, és felhívja a vádlottakat arra, hogy a jövőben tartózkodjanak bűncselekmény elkövetésétől.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által a I.r. vádlotthoz kötődő megszüntetéshez kapcsolódó 3.000,- Ft bűnügyi költség viselésére a Be.338. § (1), (2) és (3) bekezdése alapján kötelezte az I.r. vádlottat.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) és (4) bekezdésén alapul.

Budapest, 2017. február 10.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **I.r.** és **II.r.** vádlott vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. február 10.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke